

Nainen ja päihteet

Pekka Laine

LT, psykiatrian el, päihdelääketieteen ja psykoterapian
erityispätevyydet, ET perheterapeutti, YET kognitiivinen
terapeutti

Alkoholitutkimussäätiö myöntää apurahoja:

Alkoholinkäyttöä koskevaan tutkimukseen, joka selvittää alkoholia yksilön ja yhteiskunnan ongelmana, raittiustoimintaa koskevaan tutkimukseen, alkoholitutkimukseen liittyvään huumausainetutkimukseen sekä rahapeliongelmaa koskevaan tutkimukseen.

www.alkoholitutkimussaatio.fi

Rahoitusta jaetaan vuosittain noin 700.000 euroa; tuen saajissa on sekä jatko-opiskelijoita että post-doc tutkijoita.

Työskentelyapurahojen hakuaika päättyy vuosittain syyskuun lopulla.

Espad

- ♦ Nuorten (15-16v) raittius lisääntynyt:
- ♦ 1995 11%, 2011 16%
- ♦ Kannabis 1995 5%, 2011 11% kokeillut

Nainen

- ♦ Alkaa käyttämään alkoholia 14 vuotiaana
- ♦ Synnyttää ensimmäisen lapsen 28 vuotiaana

päihhteet

- ♦ Tuhoavat sikiötä
- ♦ Alkoholi pahin, ellei ainoa
- ♦ FAS –lapsia 100 vuodessa, FAE enemmän
- ♦ Tupakka tekee pienipainoisuutta
- ♦ Pahinta I trimesterin aikaan, jolloin kehitysvammoja
- ♦ II aikaan keveämpiä vaurioita, joita on vaikea erottaa raskaudenaikana ryyppäävän toloista perintötekijöistä
- ♦ III aikana hakeudutaan hoitoon

lapsi

- ♦ Pelastaa äidin ja parisuhteen
- ♦ Vahvin tunnettu tekijä auttamaan päihteistä pääsemisessä
- ♦ Joutuu epäkypsän äidin tarpeiden kohteeksi
- ♦ Taistelee äidin suosioista miesten kanssa

Perhehierarkia

- ♦ Lapsi toimii pelastajana riitatilanteissa
- ♦ Maaginen käsitys omasta kyvystä
- ♦ Vastuu perheen koossapysymisestä
- ♦ Häpeä ja syyllisyys vanhempien erosta
- ♦ Syyllisyysrakenne jää päälle

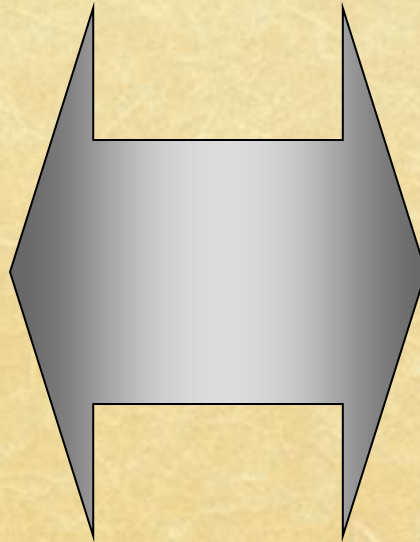
mies

- ♦ Piittaa eniten pullostasta, sitten eukosta ja ehkä ehkä lapsista elleivät ne häiritse
- ♦ Ei näe aihetta muuttaa päihteidenkäyttötapaan vain siksi, että on lapsia
- ♦ Lastensuojelu voi joutua vaatimaan äitiä valitsemaan lapsen ja miehen välillä

Kamamaailma – normaalien maailma

Kamamaailma

- ♦ Huumeet
- ♦ Fuulaaminen/
paheellisuus
- ♦ Väkivalta
- ♦ Rikokset
- ♦ Tuomiot

Normaalien maailma

- ♦ Raittius
- ♦ Rehellisyys
- ♦ Hyveellinen, pitkä
elämä
- ♦ Työ
- ♦ Perhe ja lapset

Miksi?

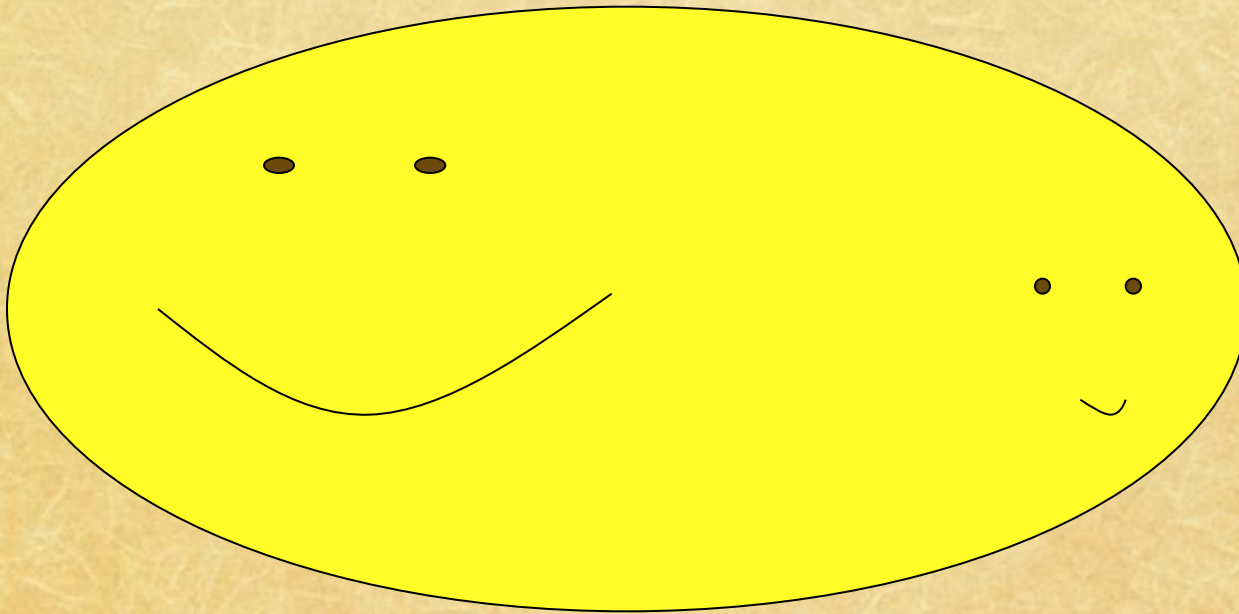
- ♦ Toiset juo siististi lasin viiniä ruuan kanssa
- ♦ Polttaa sikarin juhlissa
- ♦ Kokeilee ruohoa Amerikan vaihto-oppilasvuoden aikana
- ♦ Toiset jää koukkuun ensimmäisen tupakan jälkeen
- ♦ Ei saa putkea katkeamaan ennen kuin menee hoitoon
- ♦ Kerää käyttöönsä kaikki aineet pilvestä pillereihin

masennus

- ♦ Häpeä
- ♦ Syyllisyys
- ♦ Estää vieroittumisen
vaikeassa riippuvuudessa
- ♦ Kun saa psyykkiset
ongelmat hoidettua, voi
raitistua

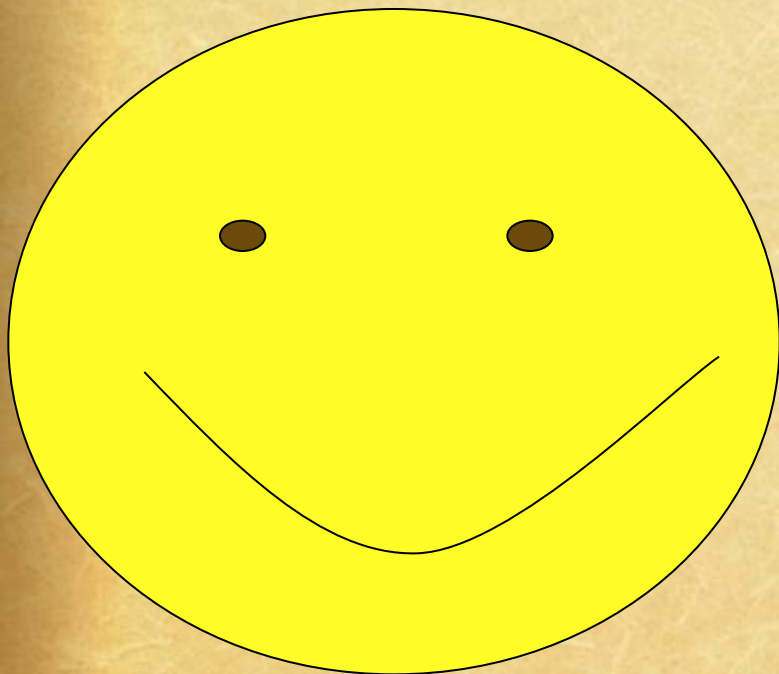
Primaari grandioosi narsismi

- ♦ Vauva luulee olevansa yhtä äidin kanssa
- ♦ Kulta-aika lapsuuden

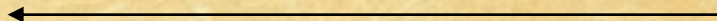
Annihilaatio

- ♦ Huomaa olevansa erillinen ja siten kelvoton, tuhoon tuomittu

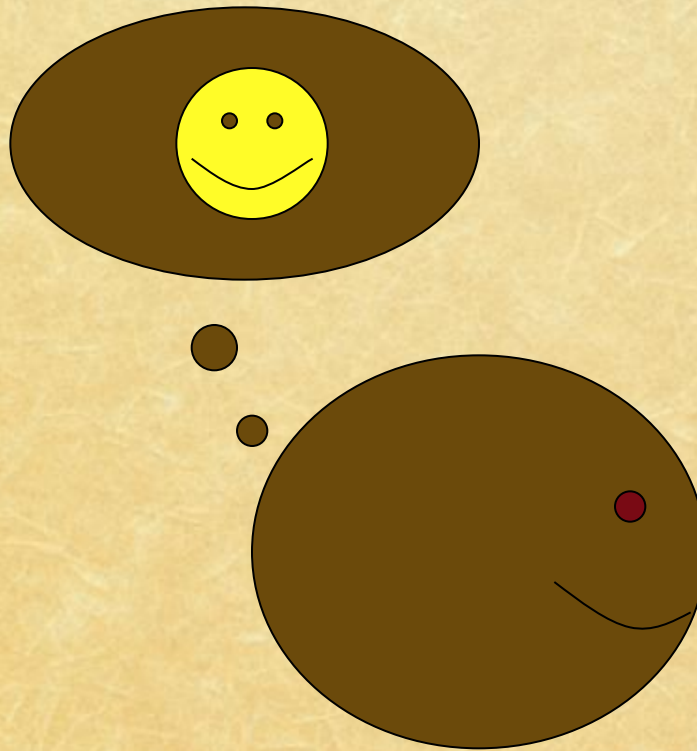
Rapprochement

- ♦ Tutkimusretkiä, joilta palataan parkuen äidin syliin

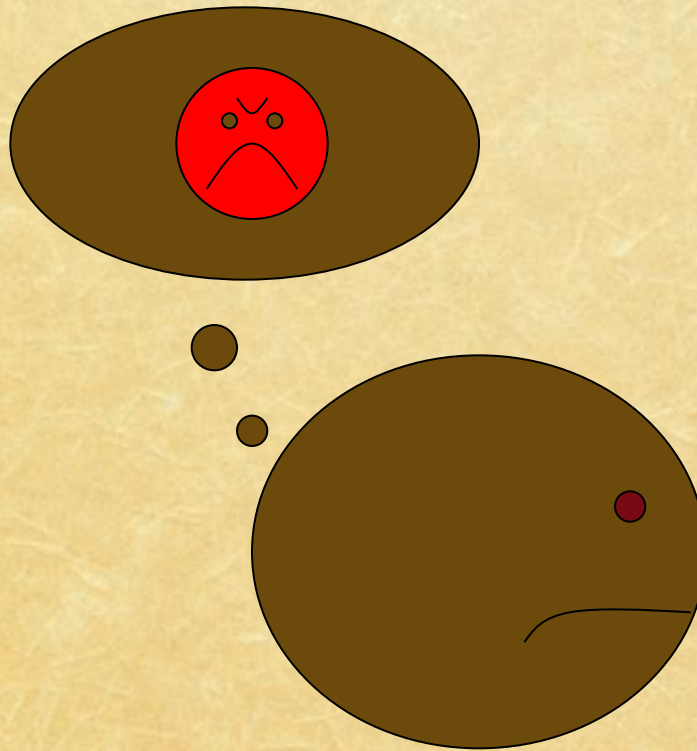
Perusturvallisuus, symbolisaatio, objektikonstanssi

- ♦ Äidin kuva lompakossa kehittyy yhä pitkäkestoisemmaksi

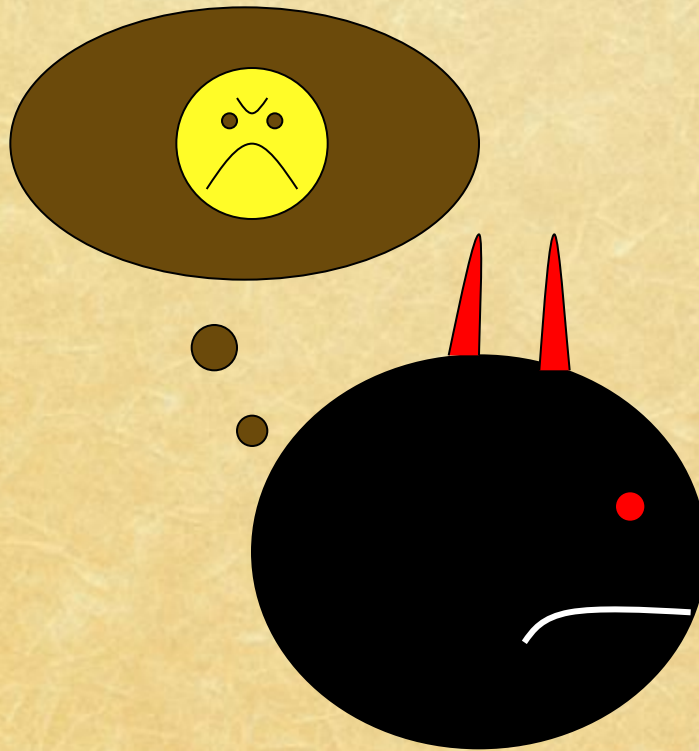
Kuri, syylistäminen, häpeä

- ♦ Äidin kuva lompakossa voi olla syyttävä

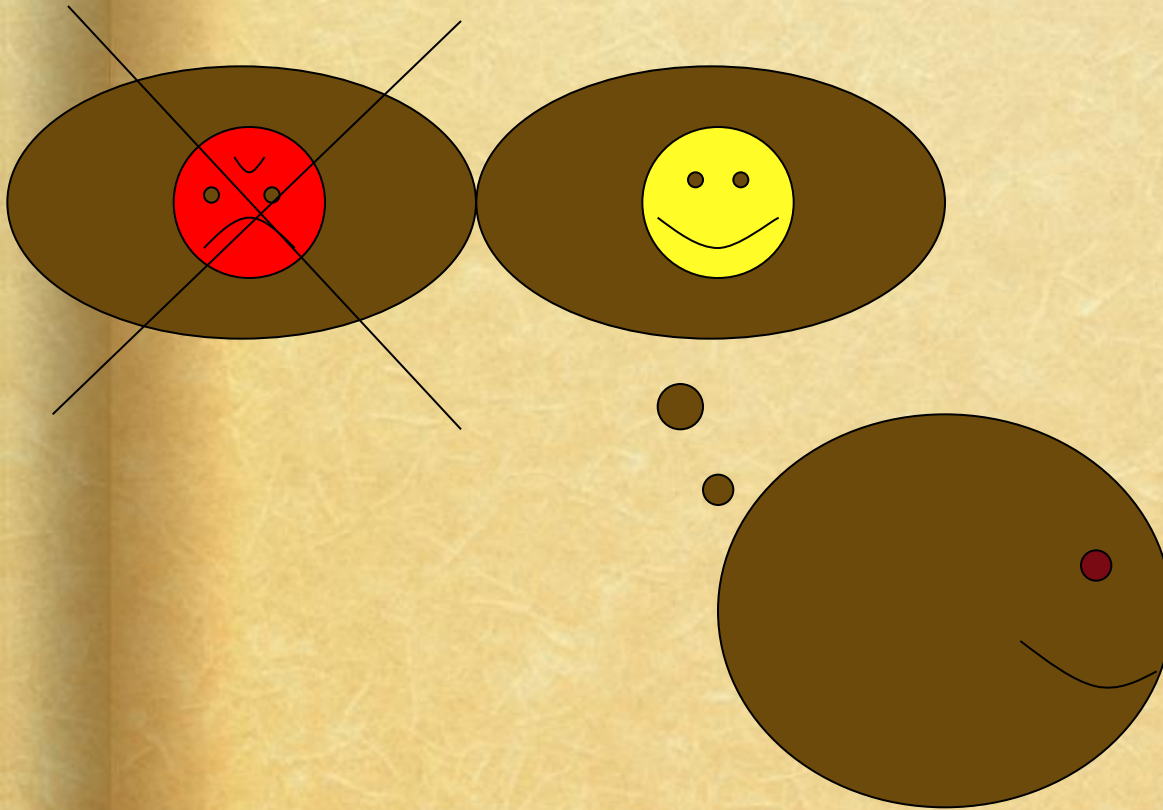
Äidin menettämisen pelko

- ♦ Äidin sijaan syyllistetäänkin oma minä

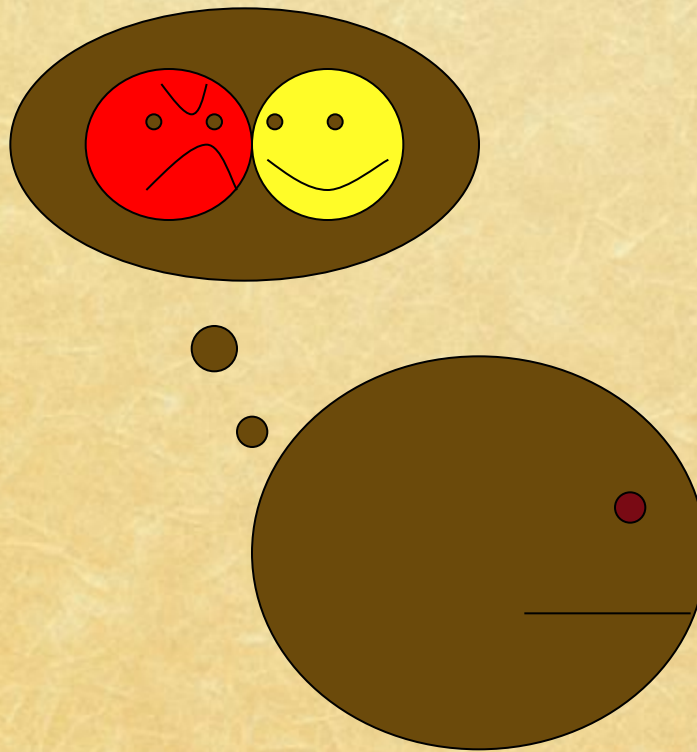
Torjunta

- ♦ Äidin kuvat lompakossa, joista pahan voi torjua

Epävakaa

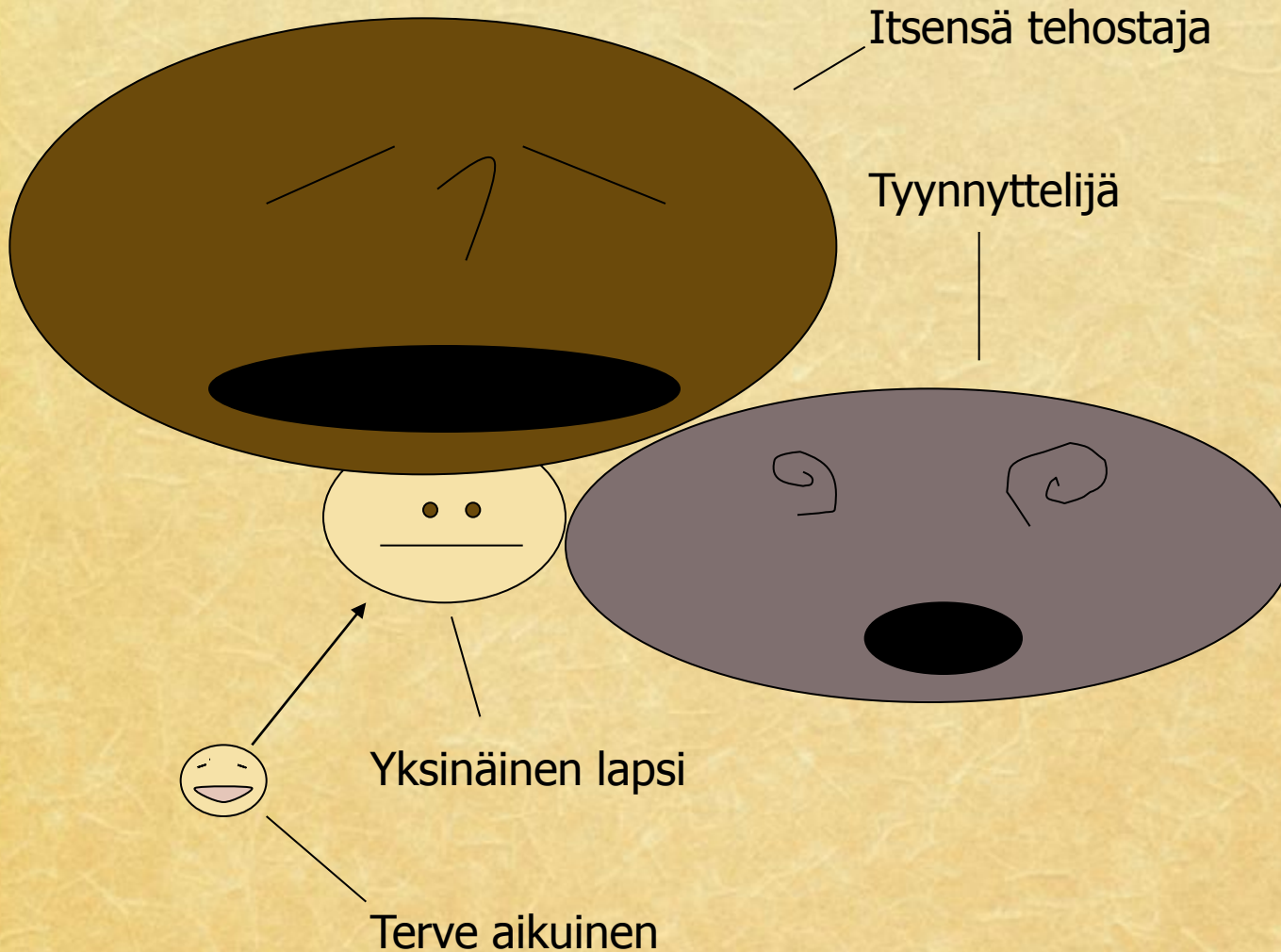
- ♦ Äidin kuvat lompakossa ambivalentteja

Testosteroni

- ♦ Testosteroni aiheuttaa aggressiivisuutta vangeilla ja eläimillä
- ♦ Resurssienjakopelissä testosteronia saaneet naiset tekivät muita reilumpia tarjouksia
- ♦ Sosiaalinen status
- ♦ Eisenegger C Nature

Narsistimoodit

Oksitosiini

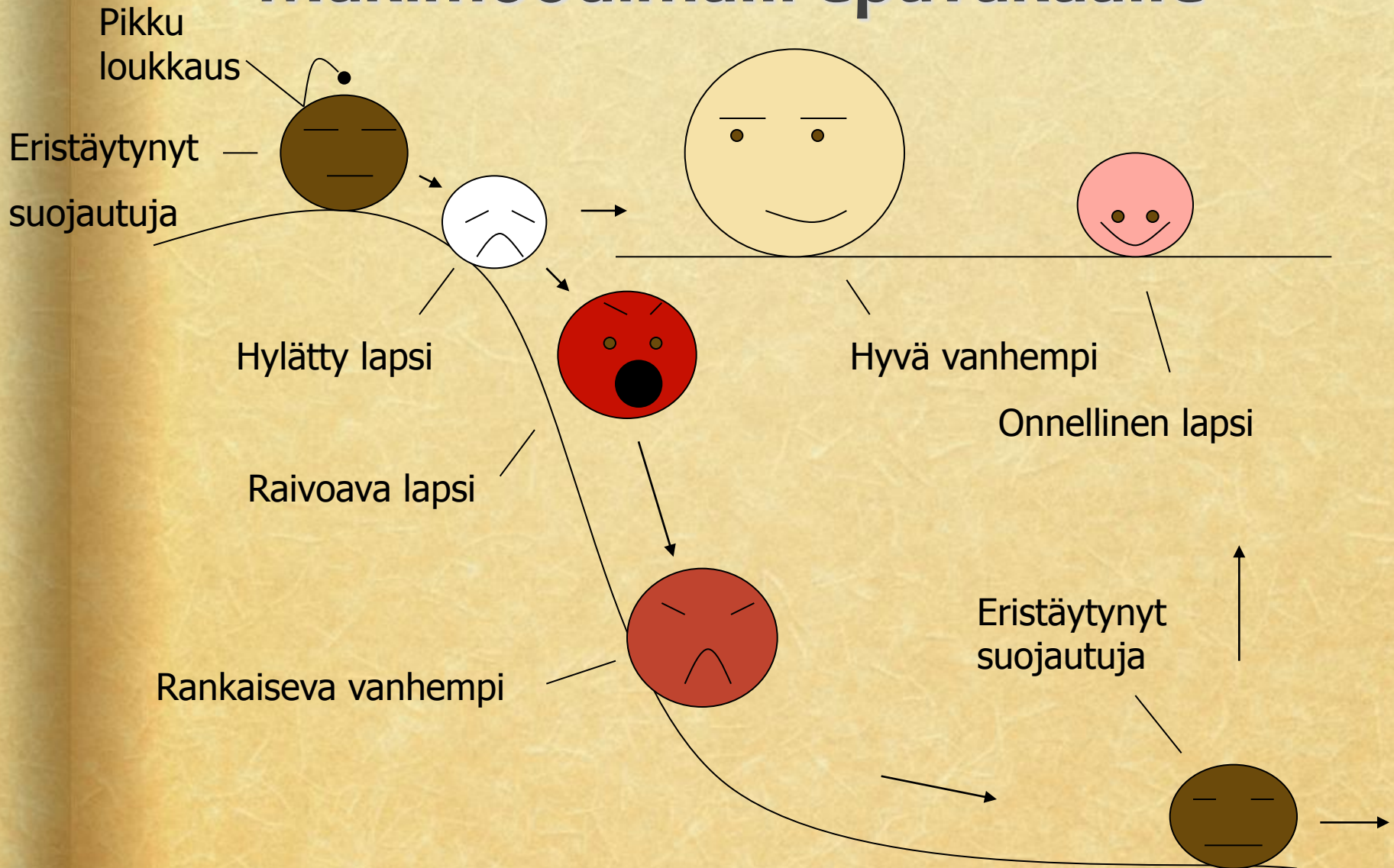
- ♦ Edistää luottamusta ja empatiaa
- ♦ Liittyy myös kateuteen ja vahingoniloon
- ♦ Pienryhmän muodostus
- ♦ Shamay-Tsoory S. Alpha Galileo

Tunne-elämältään epävakaa

persoonallisuus

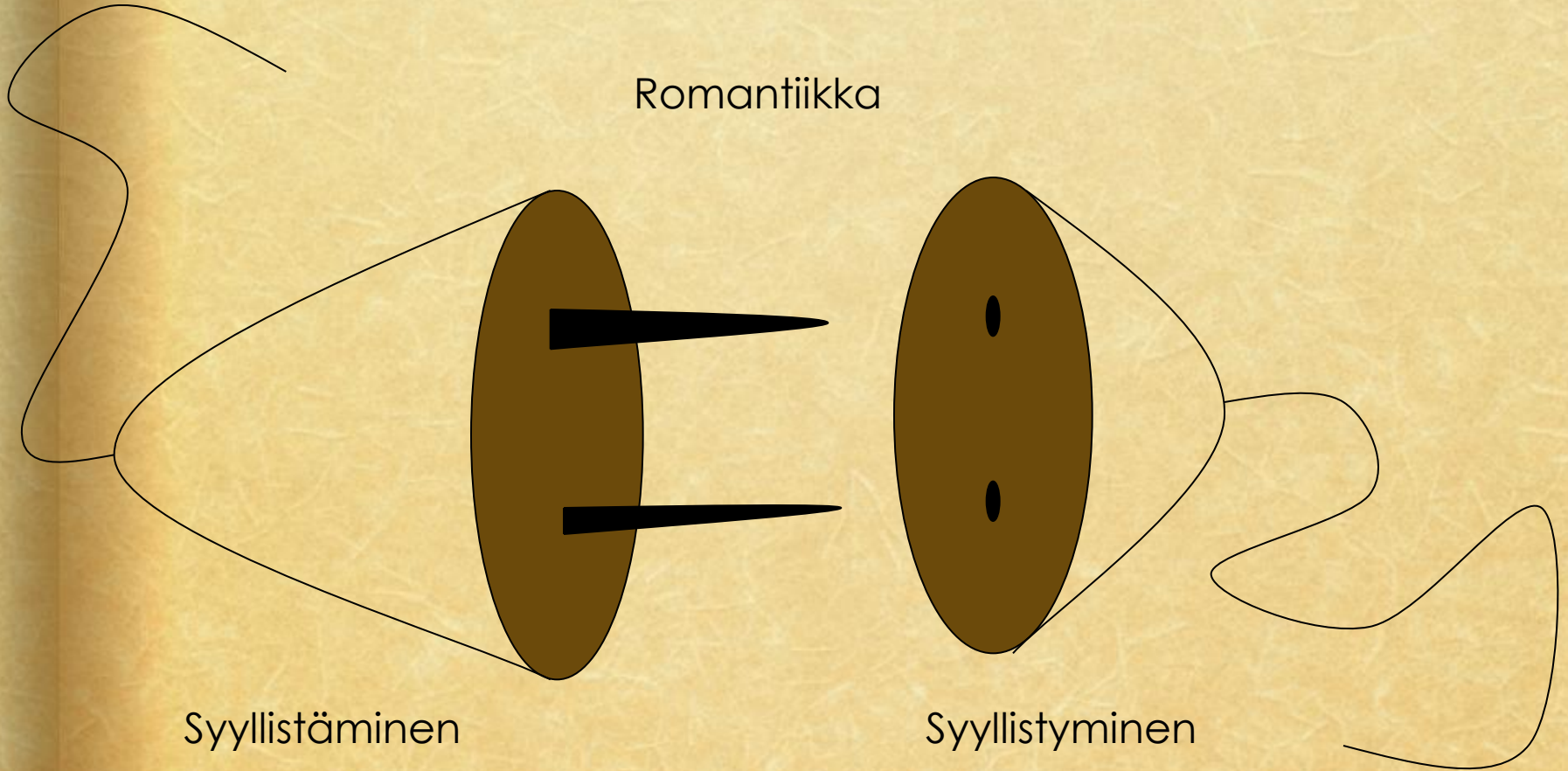
- ♦ Temperamenttisen naisen äärimuoto on rajatila
- ♦ Vaikea traumatausta; rajaton tai curling -koti
- ♦ Mieliala vaihtelee ääripäiden välillä
- ♦ Suicidi-impulsseja, dissosiativista tai paranoidista hajoamista
- ♦ Ajattelu mustavalkoista
- ♦ Taitavia manipuloimaan tiedostamattaan
- ♦ Splittaavat viranomaiset konfliktiin keskenään
- ♦ Liottin triangeli: uhri, roisto, pelastaja
- ♦ Rankaiseva aikuinen, uhmakas tai kaltoin kohdeltu lapsi
- ♦ Taipumus täyttää sisäistä tyhjyyttä päihteillä.

Mäkimoodimalli epävakaa

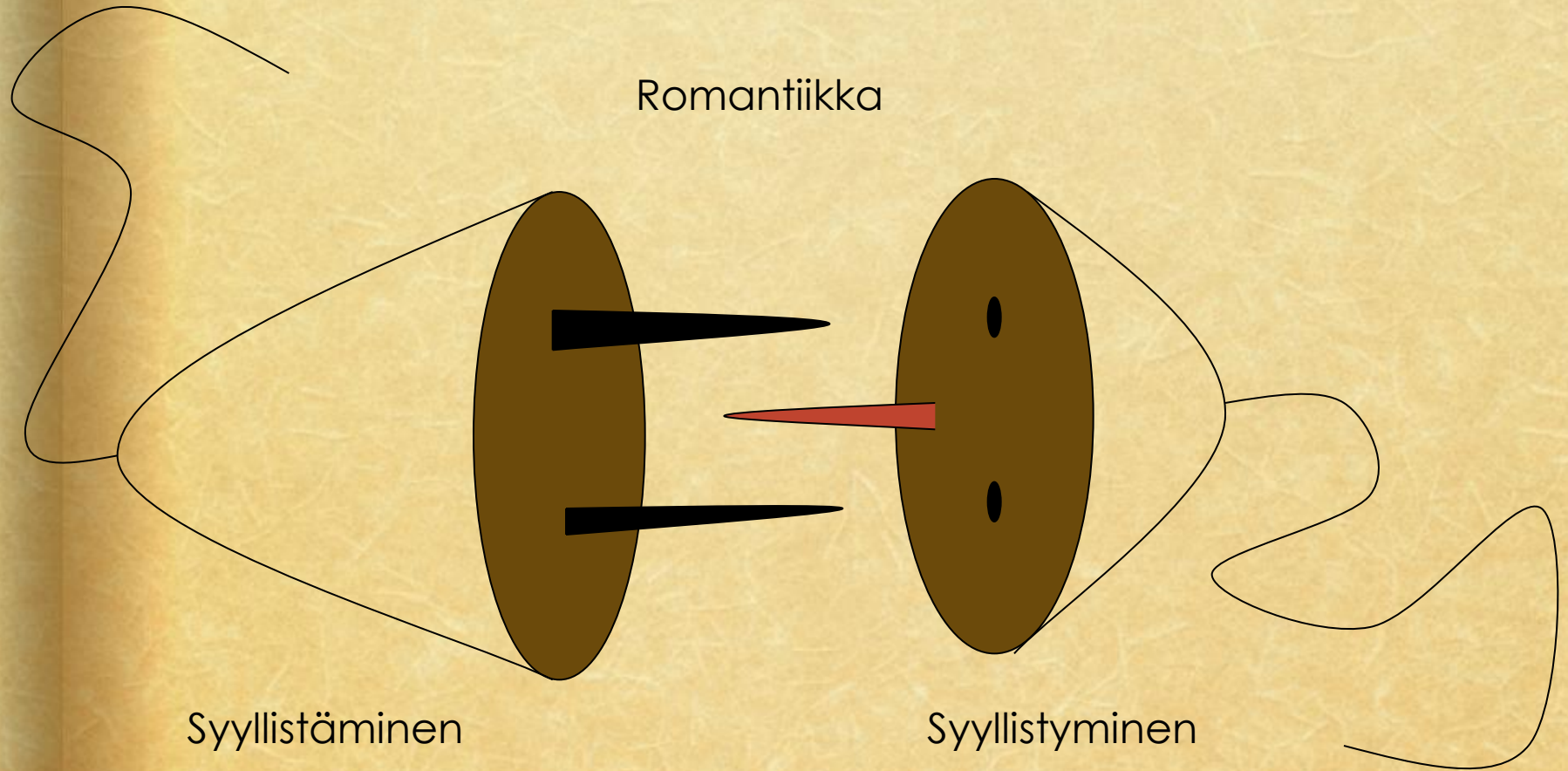
Narsisti & Rajatila

Romantiikka

Narsisti & Rajatila

Bonnie & Clyde

trauma

- ♦ Pakko toistaa traumaa, hakeutua kontrafoobisesti sen äärelle jotta saa tunnetta hallinnasta
- ♦ Naiset rakastuu renttuihin, alkoholistiperheen tytöistä tulee sosiaalityöntekijöitä, päihdehoitajia, alkoholistien vaimoja, alkoholisteja
- ♦ Vaikeasti traumatisoiduille, raiskatuille, alistetuille, pakotetuille viranomaisten pakkotoimet edustavat trauman toistumista
- ♦ Päihdetyöntekijät vastustavat pakon käyttöä ei vain tehottomana vaan haitallisena

Pakkohoitolait

- ♦ Lastensuojelulaki 2008
- ♦ Mielenterveyslaki 1991
- ♦ Päihdehuoltolaki 1986
- ♦ Laki kehitysvammaisten erityishuollosta 1977
- ♦ Tartuntatautilaki 1986

Raija

- ♦ Yksinhuoltaja, epävakaa, kaappijuoppo, rajua salajuomista, 5,8°/oo, lapsi heitteillä
- ♦ Päihdehuoltolain mukaisessa pakkohoidossa, kun yhdessä todettiin, ettei saa putka poikki. 5 päivää raittiina
- ♦ Toisen kerran vastentahtoisena joutui hoitoon
- ♦ Kolmannella kerralla jouduttiin etsimään. Pakoili, makoili korkeassa heinikossa

Pakkohoito raskaudessa

- ♦ Asetus valmisteilla vuodesta 2009, valmis vuoden loppuun mennessä
- ♦ 1 trimesteri – myöhemmin myöhäistä
- ♦ Toive tulla pakotetuksi lopettamaan
- ♦ Pelko jäädä kiinni käytöstä saa jo nyt päihteiden käyttäjät välttämään neuvoloihin hakeutumista

Pakkohoito ei sovi päihdeäideille

- ♦ 6.11.2012 [51](#)
- ♦ HELSINGIN SANOMAT
- ♦ Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee parhaillaan uutta yhtenäistä lakia alan potilaiden ja asiakkaiden itsemääräämisoikeudesta ja sen rajoittamisesta. Yksi hankkeen palasista on päihteitä käyttävien raskaana olevien naisten tahdosta riippumaton hoito eli pakkohoito.
- ♦ Jos laki menee läpi, suomalainen oikeusjärjestelmä muuttuu olennaisella tavalla. Päihdeäitien pakkohoito asettaisi ensimmäistä kertaa sikiön oikeudet raskaana olevan naisen oikeuksien edelle.
- ♦ Vapaaehtoinen pakkohoito?

Noreg

- ♦ Päihdeäitien pakkohoito yli 10 vuotta
- ♦ Joitain hoidossa vuosittain
- ♦ Pakon uhalla moninkertainen määrä

Vaihtoehtoja?

- ♦ Motivoiva haastattelu – syyllistämätön suhtautuminen (Motivaatio ja muutos)
- ♦ Yhteisövahvistamismenetelmä (Rakkaasta raitis – vaihtoehtoja nalkutukselle kiristykselle ja uhkailulle; Kuinka motivoida päihdeongelmainen hoitoon läheisten avulla. Meyers & Smith)
- ♦ <http://www.nettimylly.fi/riippuvuudesta-toipumiseen/vain-naisille>
- ♦ Kohti muutosta Anja Koski-Jännes 2008

ydinasiat

- ♦ Pakko päihdehoidossa on motivaation vastakohta
- ♦ Lastensuojelussa voidaan edellyttää
- ♦ Motivaation herättäminen on tehokkaampaa